

ES Mūzizglītības programmas

Comenius daudzpusējais projekts „The treasure chest and ICT or ICT in reading and writing”

Līguma nr. 2013-1-BG1-COM06-00006 2

Eseja

...Tas, kas mūs vieno...

Katrai kultūrai piemīt savas īpatnības, kas padara tās unikālas un parāda to mentalitāti, tas atspoguļojas arī to tautu tērpos. Lai gan tiek pētītas ģeogrāfiski dažādas valstis, to tautu tērpos atrodamas daudzas līdzības.

Viena no svarīgākajām tautas tērpa pazīmēm, kura ir kopīga dažādām kultūrām, ir krāsa. Tā kā Latvija un Igaunija ir kaimiņvalstis, tad arī tautu tērpos ir vērojama zināma līdzība, kas attēlo cilvēku piederību konkrētai vietai, cilvēku dzīvesveidu, attieksmi pret Dievu un sabiedrību kā tādu. Tāpat arī Bulgārijā, Igaunijā un Turcijā cilvēki atspoguļo savu piederību kādai kultūrai caur tautu tērpu. Piemēram, sarkanā krāsa raksturīga gan Igaunijai, gan Bulgārijai, padarot apģērbu košāku un unikālu. Turku tautas tērps atšķiras no eiropiešu, jo tajā izmantotas daudz pieticīgākas krāsas un formas. Baltijas valstīs sievietes nēsāja garus, platus svārkus, kuri ir no rupjāka auduma nekā krekls, kas padara sievieti vizuāli garāku. Priekšauts, kuram piemīt vienreizējs raksts, ir viens no nozīmīgākajām īpatnībām bulgāriem, igauņiem un latviešiem.

Tā kā daļa Latvijas teritorijas vēsturiski atradusies Polijas sastāvā, tad arī tautu tērpos var manīt daudzas lietas, kas ir tām kopīgas. Kā piemēru var minēt krāsas. Polijas tautu tērpā dominē spilgti toņi, kas izceļ krāšņumu un simbolizē meitas daiļumu. Tāpat kā Latvijā, arī Polijā katram reģionam ir raksturīgi citādāki tērpi, kas attēlo piederību konkrētai vietai un reģionam. Simboliski kārtu apzīmē arī galvas rotas- vainags meitām, aplāta galva sievietēm. Tāpat arī abām tautām raksturīgas vertikāli vērstas svītras, kas ir dominējošais ornaments tautu tērpā. Blūzes parasti ir lina auduma, kas ir attiecināms abām šīm Baltijas reģiona valstīm.

Lai gan Rumānija atrodas ģeogrāfiski tālu no Latvijas un mentāli tautas ir ļoti atšķirīgas, tautu tērpos ir atrodamas arī daudzas līdzības. Raksturīgākais rumāņu tautu tērpā, kas ir uzreiz pamanāms un izceļ to citu vidū ir izšuvumi, kas ir tik raksturīgi slāvu tautām. Lai gan latviešu tautu tērpā tas nav raksturīgākais, tomēr atsevišķu reģionu tautu tērpā var manīt izšuvumus uz piedurknēm vai uzpleciem, kas gan nav tik izteikti. Lai gan vīriešu tautiskie apģērbi ir pavisam atšķirīgi izpildījumā, tiem ir tādas pašas sastāvdaļas- krekls, bikses, veste, zābaki un cepure, kas gan reģiona piederības dēļ un kultūras specifikas dēļ izskatās pilnīgi atšķirīgi.

Tā kā Ungārija atrodas Rumānijas kaimiņos, tad arī tautu tērpā manāmas daudzas līdzības, tāpat arī līdzības ar latviešu tautisko ietērpu. Tāpat kā rumāņiem, arī ungāriem tērpā manāmi ziedu raksti, kas gan nav raksturīgi latviešu tautu tērpam

Izpētot dažādus tautu tērpus, var secināt, ka tas ar savām īpatnībām parāda piederību konkrētai kulturālai grupai un ir atšķirīgs katram reģionam, bet, lai gan tie mēdz būt krasi atšķirīgi, tajos var atrast daudzas līdzības. Kā piemēram, krāsas, visas pētītās tautas izmanto krāšņus toņus, lai izceltu tautu tērpa nozīmīgumu, tāpat arī meitu tērpos parādās līdzības matu rotās, raksturīgi priekšauti, lai pasargātu krāšņos svārkus. Vīriešu tērpa detaļas ar izņēmumiem paliek nemainīgas- zābaki, kreklis, veste, josta, galvassega.

Regita Zeiļa, Irina Ševčenko, 12. klase, Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija